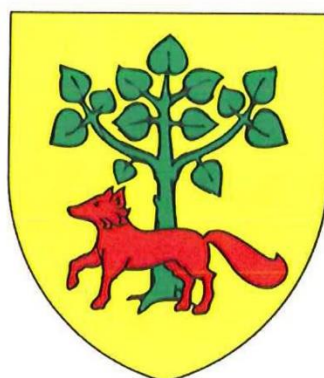

Plan rozwoju oświaty oraz wspomagania szkół w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów Gminy Lisków na lata 2018-2022

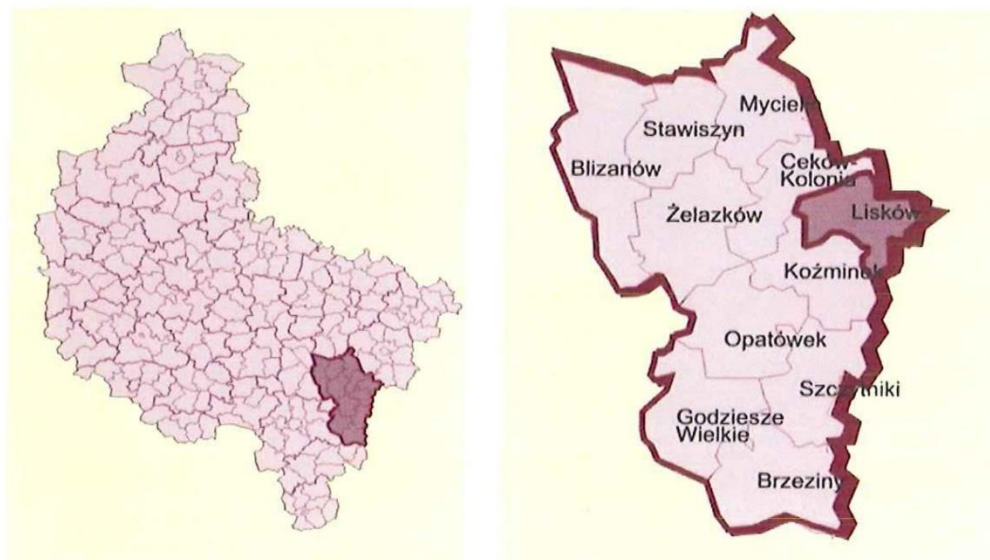
Lisków, 10.10.2018 r.

1. **Organ prowadzący:** Gmina Lisków
2. **Województwo/Powiat/Gmina:** wielkopolskie/kaliski/Lisków
3. **Krótką charakterystyka jednostki:**

3.1. Położenie i uwarunkowania administracyjne

Gmina Lisków położona jest w województwie wielkopolskim w północno-wschodniej części powiatu kaliskiego (rysunek 2). Gmina od wschodu graniczy z powiatem sieradzkim. Zajmuje obszar 75,5 km², co stanowi ok. 0,2% powierzchni woj. Wielkopolskiego i 6,5% obszaru powiatu kaliskiego. W jej skład wchodzi 20 wsi sołectkich. Gmina należy do jednych z mniejszych w powiecie kaliskim.

Rysunek 1. Położenie Gminy Lisków w Wielkopolsce i w powiecie kaliskim
 Źródło: http://www.stat.gov.pl/bdl/app/samorzad_m.dims

3.2. Demografia

Na terenie Gminy Lisków w roku 2018 mieszka 5246 osób zameldowanych na pobyt stały.

Tabela 1. Wybrane wskaźniki demograficzne Gminy Lisków

	2014	2015	2016	2017
Liczba ludności	5288	5272	5275	5250
Liczba urodzeń – obwód Szkoły Podstawowej w Liskowie	34	25	27	27
Liczba urodzeń – obwód Szkoły Podstawowej w Strzałkowie	10	9	18	16
Liczba urodzeń – obwód Szkoły Podstawowej w Zakrzynie	17	11	12	13
Liczba urodzeń – obwód Szkoły Podstawowej w Ciepielewie	6	7	6	9

Źródło: Opracowanie własne

Liczba urodzeń w gminie na przestrzeni ostatnich 4 lat kształtuje się na porównywalnym poziomie w granicach 60 kilku dzieci z wyjątkiem roku 2015, gdzie kształtowała się na dużo niższym poziomie tj. 52 dzieci.

Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Lisków można określić jako niekorzystne. Ukazują one tendencję występującą również na terenie całej Polski, jaką jest starzenie się społeczeństwa.

3.3. Edukacja, oświata i sport

Na terenie Gminy Lisków znajdują się:

- Szkoła Podstawowa w Liskowie,
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie,
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie,
- Szkoła Podstawowa w Zakrzymie,
- Gimnazjum w Liskowie,
- Publiczne Przedszkole Sióstr Służebniczek NMP w Liskowie.

Na terenie Gminy nie ma żłobka, ale planowane jest utworzenie w 2019 r.

Każda szkoła dysponuje odpowiednią ilością sal, tym samym nie ma bezpośredniej potrzeby tworzenia dwuzmianowości zajęć.

Każda ze szkół dysponuje odrębną salą komputerową, w której przeprowadzane są zajęcia informatyczne. Gimnazjum dodatkowo posiada również salę językową, w której dostępne są potrzebne środki dydaktyczne.

Wszystkie szkoły mają dostęp do sal gimnastycznych a Gimnazjum ora SP w Liskowie ma możliwość korzystania z Hali Widowiskowo-Sportowej z pełnowymiarowym boiskiem do gry w siatkówkę, koszykówkę czy piłkę ręczną. Hala wyposażona jest w sprzęt sportowy dostępny dla uczniów.

Szkoły działające na terenie Gminy Lisków wyposażone są w komputery i laptopy. Ponadto każda ze szkół posiada także co najmniej jeden projektor multimedialny. Większość szkół posiada również rzutniki.

Nowością ostatnich lat w szkołach są tablice multimedialne.

Należy zaznaczyć, że baza jest sukcesywnie modernizowana, co jest naturalnym wymogiem, ze względu na pojawiające się wciąż nowe technologie i standardy. Właśnie ze względu na nie dokładamy wszelkich starań, aby do 2020 roku wszystkie nasze szkoły miały dostęp do Internetu szerokopasmowego.

Kolejną istotną kwestią jest baza czytelnicza wciąż aktualizowana o pozycje najciekawsze dla dzieci i młodzieży. Wszystkie nasze szkoły biorą udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa, który umożliwia wspomnianą aktualizację.

Tabela 2. Zestawienie liczby uczniów w poszczególnych latach w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Lisków.

Rok szkolny	2015/2016 30.09.2015	2016/2017 30.09.2016	2017/2018 30.09.2017	2018/2019 01.09.2019
Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	159	150	173	203
Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	95	80	88	101
Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	66	68	77	84
Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	51	47	48	51
RAZEM SP	371	345	386	439
Gimnazjum im. Ks. W. Blizińskiego w Liskowie	182	182	126	60
RAZEM	553	527	512	499

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Oświatowej

Powyższe zestawienie pokazuje nam, że ogólna liczba uczniów w szkołach maleje, niemniej jednak liczba uczniów w poszczególnych szkołach uległa wzrostowi w związku z pojawieniem się klas VII i VIII.

Tabela 3. Zestawienie liczby uczniów w poszczególnych latach w oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Lisków oraz Przedszkolu.

Rok szkolny/ Nazwa szkoły	2015/2016 30.09.2015	2016/2017 30.09.2016	2017/2018 30.09.2017	2018/2019 01.09.2018
Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	25	25	25	24
Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	15	18	14	17
Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	12	10	15	16
Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	12	8	11	13
RAZEM ODDZIAŁY	64	61	65	70
Przedszkole	78	102	101	92
RAZEM	142	163	166	162

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Oświatowej

Przedstawiona tabela pokazuje, że wzrostowi ulega liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych, niemniej jednak ogólna liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego na przestrzeni 3 ostatnich lat kształtuje się na podobnym poziomie.

Tabela 4. Liczba uczniów przypadających na etat nauczyciela

Wyszczególnienie		Liczba uczniów/etat
1.	Sz. Pod. Lisków	7,8
2.	Sz. Pod. Strzałków	7,4
3.	Sz. Pod. Zakrzyn	6,8
4.	Sz. Pod. Ciepiew	5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Oświatowej

Zamieszczona tabela przedstawia liczbę uczniów przypadających na jeden etat nauczycielski przeliczeniowy, należy pamiętać, że im niższa jest liczba uczniów przypadających na etat, tym wyższe są organizacyjne koszty kształcenia jednego ucznia.

Tabela 5. Średnia liczba uczniów na oddział

Rok szkolny	Szkoła Podstawowa w Liskowie	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	Szkoła Podstawowa w Ciepiewie	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie
2015/2016	14,45	15,83	8,50	11,00
2016/2017	16,66	13,33	7,83	11,33
2017/2018	17,30	12,57	6,85	11,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Systemu Informacji Oświatowej

Tabela prezentuje średnią liczbę uczniów na jeden oddział w szkołach podstawowych. Liczebność oddziałów jest jednym z głównych czynników od którego zależą koszty kształcenia jednego ucznia. Od liczby oddziałów zależy liczba nauczycielskich etatów, które muszą być sfinansowane w danej szkole. W uproszeniu można powiedzieć, że im niższa liczba uczniów w oddziale tym większe koszty kształcenia. Najwięcej uczniów na jeden oddział przypada w szkole podstawowej w Liskowie i jednocześnie ta liczba wzrasta natomiast najmniej przypada w SP w Ciepiewie i jednocześnie ta liczba maleje.

4. Wnioski z diagnozy: (zidentyfikowane potrzeby i problemy oraz ich przyczyny)

Zidentyfikowane potrzeby:

- potrzeba doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli (kursy i szkolenia doskonalące, studia podyplomowe);
- powiązanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z kierunkiem rozwoju szkoły;
- niedostosowane do zmieniającego się otoczenia metody nauczania (nauczyciele nie posługują się biegle technologią informacyjną, co źle wpływa na jakość edukacji);
- modernizacja bazy lokalowej niektórych szkół (niewystarczająca liczba pracowni przedmiotowych wyposażonych w nowoczesne pomoce dydaktyczne);
- niewystarczająca ilość zajęć edukacyjnych prowadzonych w szkołach, rozwijających umiejętności praktyczne uczniów oraz rozwijających kreatywność i twórczość uczniów;

5. Metody wykorzystane w diagnozie:

Korzystając z danych dostępnych w statystyce publicznej oraz przy zaangażowaniu pracowników Referatu Oświaty i Sportu Urzędu Gminy przygotowano diagnozę oświaty Gminy.

W trakcie tworzenia planu rozwoju oraz wspomagania szkół w dniu 6 września 2018 r. przeprowadzono debatę oświatową z udziałem przedstawicieli organu prowadzącego, przedstawicieli środowisk lokalnych tj.: dyrektorzy szkół z terenu Gminy Lisków, nauczyciele, rodzice, sołtysi, radni, przedstawiciel Kuratorium Oświaty w Poznaniu – delegatura w Kaliszu, przedstawiciele policji oraz organizacji pozarządowych.

Na podstawie zgromadzonych danych, spotkań oraz indywidualnych rozmów przeprowadzonych z dyrektorami szkół, analizy dokumentów szkolnych oraz dokumentów strategicznych gminy sformułowano priorytety polityki oświatowej, a także schemat celów uporządkowanych hierarchicznie. Do celów określono wskaźniki mierzące stopień realizacji zamierzeń. Wyznaczone cele poddano analizie uwzględniając komplementarność ich treści w ramach schematu oraz spójność z Głównymi Kierunkami Krajowej Polityki Edukacyjnej do roku 2020. Opracowano także plan wdrażania.

6. Wnioski ze spotkania dialogowego.

- konieczność wzmocnienia aktywności edukacyjnych szkoły w kształtowaniu kompetencji kluczowych;
- potrzeba większego wykorzystania instytucji i osób do tego powołanych (przeszkolonych) w procesie wspomagania szkół;
- zapewnienie wsparcia merytorycznego przez instytucje wspomagające w implementacji zdobywanej wiedzy nauczycieli na działania podejmowane wobec uczniów oraz np. organizacji pozarządowych;
- wdrażanie nowatorskich metod nauczania dostosowanych do potrzeb uczniów;
- współpraca z rodzicami w zakresie edukacji ich dzieci;
- umożliwianie uczniom praktycznego zdobywania i utrwalania wiedzy poprzez doświadczenia i eksperyment;

- stosowanie w nauczaniu materiałów multimedialnych i interaktywnych elementów nauczania zdalnego;
- wdrażanie uczniów do sprawnego komunikowania się w języku obcym;
- wdrażanie nowych sposobów pracy i metod dla większości przedmiotów, innowacyjność w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i wychowawczych;
- zabieganie o środki na zakup pomocy dydaktycznych (projekty, środki unijne)
- wzmacnianie pedagogizacji rodziców na temat mediów społecznościowych itp.
- podnoszenie kwalifikacji nauczycieli z zakresu stosowania nowych technologii, aktywnych metod pracy z uczniem;
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły i środowiska;
- organizacja imprez integracyjnych jako przykład spędzania czasu wolnego z rodziną.

7. Priorytety polityki oświatowej JST.

- Podniesienie jakości pracy szkół poprzez system doskonalenia nauczycieli spójny z planami wspomaganie i rozwojem szkół w obszarach wymagających wsparcia.
- Podejmowanie działań wspierających szkoły w procesowym wspomaganie kształtowania kompetencji kluczowych uczniów.
- Podejmowanie działań przez nauczycieli w zakresie aktywizowania uczniów poprzez stosowanie różnorodnych metod i technik nauczania i uczenia się oraz odpowiednio dobranych form pracy.
- Zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie technologii ICT, zarówno jako wsparcie własnej pracy oraz procesu dydaktycznego.

8. Cele strategiczne (główne), cele operacyjne (szczegółowe).

Cel główny: Podniesienie jakości kształcenia w szkołach z terenu Gminy Lisków poprzez wsparcie uczniów w osiągnięciu kompetencji kluczowych.

Celem planu rozwoju oświaty w Gminie Lisków jest stworzenie systemu umożliwiającego podnoszenie poziomu kształcenia, dostosowanie edukacji do norm europejskich oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne (szczegółowe):

- 1) Doskonalenie zawodowe nauczycieli ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych.
- 2) Podejmowanie działań przez nauczycieli w zakresie aktywizowania uczniów poprzez stosowanie różnorodnych technik nauczania i uczenia się.
- 3) Współpraca szkół z organizacjami i instytucjami w procesie rozwoju kompetencji kluczowych.

Lp.	Działania	Podmioty realizujące i odpowiedzialne	Termin realizacji	Źródła finansowania	Spodziewane efekty	Wskaźnik/miernik
Doskonalenie zawodowe nauczycieli ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych						
1.	Szkolenia warsztatowe nastawione na praktykę pracy z uczniem	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy - plan finansowy na doskonalenie nauczycieli	Uzyskanie dodatkowych kwalifikacji przez nauczycieli; zwiększenie ilości wykorzystywanych na zajęciach edukacyjnych metod aktywizujących	Udział w szkoleniach 50% nauczycieli Stworzenie 5 szkolnych katalogów metod
2.	Wsparcie nauczycieli w formach doskonalenia (kursy, szkolenia) z uwzględnieniem metod TIK i nowoczesnych narzędzi	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy - plan finansowy na doskonalenie nauczycieli	Uzyskanie dodatkowych kwalifikacji przez nauczycieli	Udział w szkoleniach 25 % nauczycieli
3.	Współpraca nauczycieli międzypoziomowa i międzyprzedmiotowa pozwalająca na wymianę doświadczeń i wiedzy	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Nie dotyczy	Zbudowanie banku scenariuszy lekcji z wykorzystaniem metod aktywizujących - 7 scenariuszy	50 % skorzysta z banku scenariuszy dobrych praktyk
Podejmowanie działań przez nauczycieli w zakresie aktywizowania uczniów poprzez stosowanie różnorodnych technik nauczania i uczenia się						
1.	Wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, budżet państwa, pozyskiwanie środków unijnych	Wzrost efektów nauczania	Ilość zakupionych pomocy dydaktycznych

2.	Powołanie zespołów zdaniowych w szkołach do wdrażania procesu wspomaganie uczniów w rozwoju kompetencji kluczowych	Dyrektorzy szkół	I kw. 2019 r.	Nie dotyczy	Wsparcie szkół w rozwoju kompetencji kluczowych	Ilość powołanych zespołów - 4
3.	Organizacja dodatkowych zajęć umożliwiających uczniom w szczególności stosowanie zdobytej wiedzy w praktyce metodą eksperymentu	Dyrektorzy szkół Referat Oświaty i Sportu Urzędu Gminy w Liskowie	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, budżet państwa, pozyskiwanie środków unijnych	Wzrost liczby uczniów biorących udział w konkursach, osiąganie wyższych wyników w nauce, umożliwianie dzieciom rozwijanie swoich zainteresowań poprzez udział w zajęciach	Liczba dzieci biorących udział w dodatkowych zajęciach - 100
4.	Zwiększenie oferty zajęć z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce	Dyrektorzy szkół Referat Oświaty i Sportu Urzędu Gminy w Liskowie	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, budżet państwa, pozyskiwanie środków unijnych	Wzrost wyników nauczania, dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb wszystkich uczniów	Liczba dzieci biorących udział w dodatkowych zajęciach - 50
Współpraca szkół z organizacjami i instytucjami w procesie rozwoju kompetencji kluczowych						
1.	Podejmowanie działań w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, budżet państwa	Kształtowanie postaw społecznych, upowszechnianie i promowanie ludzi z pasją, osiągających sukces w każdej dziedzinie życia społecznego sportowego, artystycznego poprzez udział w spotkaniach	Zorganizowanie spotkań
2.	Organizacja imprez przy współudziale rodziców i organizacji społecznych	Dyrektorzy szkół	Zadanie ciągłe	Budżet gminy, budżet państwa	Integracja środowiska	Zorganizowanie imprez

9. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie planu rozwoju oświaty oraz wspomaganie szkół w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych na terenie Gminy Lisków będzie prowadzone w zakresie rzeczowym i finansowym. Monitoring rzeczowy będzie obejmował wszechstronną analizę danych dotyczących m.in. demografii i liczebności oddziałów, oferty edukacyjnej, bazy lokalowej, kadry pedagogicznej, wyników egzaminów. Monitoring finansowy będzie obejmował dane finansowe, będące podstawą do oceny efektywności finansowania oświaty. Przedstawianie danych z monitoringu będzie się odbywało w okresach rocznych, (przy opracowaniu informacji z realizacji zadań oświatowych) z tym, że monitoring rzeczowy będzie analizowany na bazie roku szkolnego, a monitoring finansowy na bazie roku budżetowego. Za wdrażanie, monitorowanie i ocenę realizacji strategii odpowiedzialny będzie Kierownik Referatu Oświaty i Sportu. Wójt może zlecić monitorowanie wybranych obszarów dyrektorom szkół.

10. Zidentyfikowane ryzyka realizacji i ich minimalizowanie:

Ryzyko realizacji	Minimalizowanie
opór nauczycieli wobec proponowanych zmian	wyjaśnianie problemu, szkolenia, motywowanie poprzez system dodatków motywacyjnych, udział w realizacji planu jako element oceny pracy nauczyciela
niedostateczne wsparcie przez instytucje do tego powołane (ODN, PPP)	ściśła współpraca Referatu Oświaty i Sportu z instytucjami, monitorowanie przebiegu procesu
ciągłe zmiany w obowiązującym prawie oświatowym	monitorowanie zmian i opcjonalne ich wprowadzanie
zmiany kadrowe	systematyczne monitorowanie wprowadzania założeń planu, delegowanie zadań pozwalające na terminową realizację

11. Włączanie różnych interesariuszy na każdym etapie realizacji planu

- udział samorządu w procesie tworzenia i rozwijania systemu wspomaganie szkół;
- udział Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w procesie aktywnego wspierania szkół i nauczycieli;
- udział Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu w procesie aktywnego wspierania szkół i nauczycieli;
- aktywność dyrektorów szkół w motywowaniu i nadzorowaniu procesu wspomaganie;
- rodzice uczniów (badanie poziomu satysfakcji z osiągnięć ich dzieci, angażowanie rodziców do współtworzenia i organizacji zmian zgodnie z możliwościami i potrzebami rozwijania kompetencji kluczowych uczniów.

- współpraca liderów poszczególnych szkół (dyrektorzy), minimalizowanie współzawodnictwa na rzecz konstruktywnej współpracy w oparciu o wzajemną wymianę wiedzy, umiejętności, wzbogacanie kompetencji przywódczych;
- organizacja sieci współpracy pomiędzy nauczycielami zatrudnionymi na terenie gminy,
- wprowadzanie i poinformowanie osób decyzyjnych (radnych, sołtysów, lokalnych przedsiębiorców) o sukcesach i potrzebach lokalnej oświaty, kierunkach zmian pozwalających na rozwój uczniów w celu osiągnięcia przez nich sukcesu edukacyjnego.
- Współpraca z lokalnymi organizacjami pozarządowymi w celu współorganizowania ciekawych zdarzeń edukacyjno-wychowawczo-społecznych;
- Pozyskiwanie wsparcia u lokalnych sponsorów, działaczy, twórców itp. do wprowadzania zmian jakościowych szkół.

12. Zakończenie

Plan rozwoju oświaty jest dokumentem otwartym i winien być ciągle uzupełniany, poprzez wpis nowych zadań wynikających z organizacji nauczania lub inwestycji.

W ostatnich latach pojawiły się nowe czynniki, wymagające od organów prowadzących podejmowania nowych rozwiązań w zakresie oświaty. Wśród tych czynników jest m.in. możliwość pozyskiwania funduszy unijnych, spadek liczby urodzeń, migracja ludności, zmiany w prawie oświatowym. Również polityka edukacyjna państwa, która nakłada na gminę konieczność uzupełnienia nakładów finansowych przekazywanych gminie w ramach subwencji oświatowej, wymusza konieczność wypracowania racjonalnej struktury finansowania szkolnictwa.

Jedną z funkcji, jaką ma spełniać niniejszy dokument, jest diagnoza stanu faktycznego oświaty w Gminie Lisków oraz określenie planu działań mających na celu wzrost jakości edukacji, przekładający się na uzyskiwanie przez uczniów coraz wyższych wyników z egzaminów oraz rozwoju kompetencji kluczowych przy racjonalnym wydatkowaniu środków finansowych na oświatę.

WÓJT
Maria Krawiec